

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de steun voor energetische renovatieprojecten van noodkoopwoningen en de energielening;**
- **Definitieve goedkeuring na advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

SAMENVATTING

Het ontwerpbesluit voert de mogelijkheid in om de aardgasdistributienetbeheerders te vergoeden voor de kosten die ze maken door de toepassing van de minimale levering aardgas voor klanten met een budgetmeter.

Het ontwerpbesluit wijzigt een aantal aspecten van het noodkoopfonds. Dit noodkoopfonds werd ingevoerd door middel van het Besluit van de Vlaamse regering van 17 mei 2019 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van steun voor energetische renovatieprojecten van noodkoopwoningen aan OCMW's. Na een eerste projectoproep in het voorjaar 2020 werd in een evaluatie voorzien, waaruit een aantal optimalisatievoorstellen voortkwamen die nu in de regelgeving vertaald worden.

Daarnaast wordt in dit ontwerpbesluit de doelgroep voor de 0%-energielening uitgebreid met eindafnemers met uitsluitend nachttarief.

De bandingfactoren voor installaties die niet geactualiseerd worden, zullen voortaan berekend worden op basis van de energieprijzen van de voorgaande 24 maanden in plaats van de voorgaande 12 maanden om te vermijden dat de ondersteuning te sterk fluctueert in functie van korte-termijn prijsschommelingen.

Tot slot wordt voorzien in een vergoedingsregeling met betrekking tot de openbardienstverplichtingen van de distributienetbeheerders op het vlak van de burenpremie en de labelpremie.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2021/158 werd op 26 april 2021 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 5 mei 2021 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 17 mei 2021 verkregen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 21 mei 2021 haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de steun voor energetische renovatieprojecten van noodkoopwoningen en de energielening, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over dit ontwerp het advies in te winnen van de Raad van State.

D. ADVIES VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

Op 25 mei 2021 is de adviesaanvraag betreffende het ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van een renovatieverplichting voor niet-residentiële gebouwen en bepalingen over het energieprestatiecertificaat voor niet-residentiële gebouwen, in de rol van de afdeling Wetgeving ingeschreven. De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekke betreffende het voormelde ontwerpbesluit zijn advies nr. 69.438/3 op 24 juni 2021. Het advies gaat als bijlage 2 bij deze nota.

De afdeling Wetgeving van de Raad van State maakte in zijn advies de hierna volgende opmerkingen:

- De Raad maakt een opmerkingen met betrekking tot de aanhef. Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven.
- De Raad merkt op dat artikel 8.6.2, dat in het Energiedecreet zal worden ingevoegd bij het (ontwerp van) programmadecreet 'bij de aanpassing van de begroting 2021'1 in beginsel rechtsgrond kan bieden voor artikel 5 van het ontwerp. Zolang die rechtsgrond niet tot stand is gebracht, kan artikel 5 evenwel geen doorgang vinden. Met deze opmerking wordt rekening gehouden.

2. INHOUD

Aan het ontwerpbesluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- **ARTIKEL 2:**
 1. Deze bepaling betreft geen nieuw beleid, maar een juridisch-technische aanpassing zodat dit bestaand beleid verder kan worden geoperationaliseerd. De Vlaamse Regering voerde met ingang van 1 januari 2021 een labelpremie in. Dit betreft een REG-premie die als openbaredienstverplichting aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders werd opgelegd en die vervat zit in artikel 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010. De Vlaamse Regering besliste in het kader van de veralgemening van die labelpremie eind 2020 ook tot een financiering van dit systeem. In de nota bij de eerste principiële goedkeuring (VR 2020 3010 DOC.1207) bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2020 werd immers opgenomen dat een budget van 25,35 miljoen euro werd gereserveerd binnen de voor Energie voorziene middelen op de relance-provisie, die voor labelpremies geactiveerd in 2021 en 2022 zal gebruikt worden voor de compensatie van de kosten van de distributienetbeheerders m.b.t. deze premie. Artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010 dat de vergoedingen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders regelt, werd echter niet aangepast. Heden wordt dan ook de juridische mogelijkheid gecreëerd zodat die vergoedingen ook daadwerkelijk kunnen worden uitbetaald.
 2. Voor wat de collectieve renovatiepremie, vermeld in artikel 6.4.1/9/1, betreft, wordt de maximale vergoeding voor de projectbegeleider verhoogd van 400 naar 600 euro per woning of wooneenheid en, in geval van appartementsgebouwen, naar 150 euro in plaats van 100

euro per wooneenheid vanaf de zesde wooneenheid met een maximum van 7500 per woongebouw in plaats van 5000 euro. Voor de meerkost van deze verhogingen wordt vanaf 2021 een vergoeding uitbetaald die gelijk is aan:

1° voor een woning: 200 euro per woning;

2° voor een appartementsgebouw: 200 euro voor de eerste vijf wooneenheden, en 50 euro vanaf de zesde wooneenheid, afgetopt op 2500 euro voor het hele appartementsgebouw.

Deze bedragen worden afgetopt op het bedrag dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder daadwerkelijk aan de projectbegeleider collectieve renovatie voor die woning of dat appartementsgebouw heeft betaald.

De bedragen worden vanaf 1 januari 2022 jaarlijks geïndexeerd aan de hand van het cijfer van de gezondheidsindex van de maand december van het jaar voor de aanpassing met als basisindexcijfer het cijfer van de gezondheidsindex van december 2021.

De kosten hiervan worden voor 50% gedragen door VKF-middelen, vanuit het beleidsveld Binnenlands Bestuur en stedenbeleid in het kader van het Lokaal Energie- en Klimaatpact, en voor 50% door het Energiefonds, vanuit het beleidsveld Energie.

- **ARTIKEL 3:**

Gelet op de uitbreiding van de kredietlijn en van de omvang van de projecten is het aannemelijk dat het langer duurt alvorens alle projecten kunnen opstarten. Om die reden wordt de termijn voor de opname van het krediet verlengd van 4 jaar naar 5 jaar.

- **ARTIKEL 4:**

In artikel 7.2.23, 4° van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt een schrijffout rechtgezet.

- **ARTIKEL 14:**

Volgens de door de Europese Commissie vastgestelde staatssteunrichtsnoeren met betrekking tot energie (EEAG) mogen ondernemingen in moeilijkheden geen staatssteun ontvangen. Een onderneming in moeilijkheden werd gedefinieerd als “een onderneming die zich in één van de volgende situaties bevindt:

- a) in het geval van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: meer dan de helft van haar geplaatste aandelenkapitaal is verdwenen door de opgebouwde verliezen. Dit is het geval wanneer het in mindering brengen van de opgebouwde verliezen op de reserves en alle andere elementen die doorgaans worden beschouwd als een onderdeel van het eigen vermogen van de onderneming, een negatief cumulatief bedrag oplevert dat hoger is dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal;
- b) in het geval van een onderneming waarin ten minste een aantal van de vennoten onbeperkt aansprakelijk zijn voor de schulden van de onderneming: meer dan de helft van het kapitaal van de onderneming zoals dat in de boeken van de onderneming is vermeld, is door de gecumuleerde verliezen verdwenen;
- c) tegen de onderneming loopt een collectieve insolventieprocedure of de onderneming voldoet volgens het nationale recht aan de criteria om, op verzoek van haar schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen;
- d) wanneer de onderneming reddingssteun heeft ontvangen en de lening nog niet heeft terugbetaald of de garantie nog niet heeft beëindigd, dan wel herstructureringssteun heeft ontvangen en nog steeds in een herstructureringsplan zit;
- e) in het geval van een onderneming die geen kmo is: wanneer de afgelopen twee jaar:
 - 1) de verhouding tussen de schulden en het eigen vermogen van de onderneming meer dan 7,5 bedroeg; en
 - 2) de op basis van de EBITDA bepaalde rentedekkingsgraad van de onderneming lager lag dan 1,0”.

Dit principe werd in de gewestelijke energieregelgeving opgenomen. De definitie van “onderneming in moeilijkheden” staat in artikel 1.1.3, 93°/1 van het Energiedecreet en “ondernemingen in moeilijkheden” zijn conform artikel 6.6.1, §3, tweede lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 steeds uitgesloten van het voordeel m.b.t. de beperking van het op ondernemings- of vestigingsniveau verschuldigde bedrag van de door financieringssteun voor hernieuwbare energie en warmte-krachtkoppeling ontstane kosten voor elektro-intensieve ondernemingen (de zogenaamde “supercap”).

De Europese Commissie meent dat gezien de economische en financiële gevolgen die de uitbraak van COVID-19 voor ondernemingen kan hebben, tijdelijke aanpassingen van sommige richtsnoeren voor staatssteun noodzakelijk waren. De Europese Commissie heeft in het kader van dat flankerend beleid m.b.t. COVID-19 dan ook beslist dat er tijdelijk toch steun onder de EEAG mag worden gegeven aan ondernemingen die in de periode 1/1/2020 tot en met 30/6/2021 kwalificeren als ‘onderneming in moeilijkheden’, zolang de onderneming kan bewijzen dat die op 31 december 2019 geen onderneming in moeilijkheden was. Dit werd vastgesteld door middel van een communicatie van de Europese Commissie (*Communication from the Commission concerning the prolongation and the amendments of the Guidelines on Regional State Aid for 2014-2020, Guidelines on State Aid to Promote Risk Finance Investments, Guidelines on State Aid for Environmental Protection and Energy 2014-2020, Guidelines on State aid for rescuing and restructuring non-financial undertakings in difficulty, Communication on the Criteria for the Analysis of the Compatibility with the Internal Market of State Aid to Promote the Execution of Important Projects of Common European Interest, Communication from the Commission – Framework for State aid for research and development and innovation and Communication from the Commission to the Member States on the application of Articles 107 and 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union to short-term export-credit insurance*) waarbij de EEAG in die zin werd geamendeerd.

Er wordt voorgesteld om dit principe m.b.t. de supercap ook via een overgangsmaatregel in het Energiebesluit van 19 november 2010 in te schrijven zodat die uitzondering ook bij die regeling tijdelijk kan worden toegepast.

- **ARTIKEL 19 EN 21**

In artikel 21 wordt bepaald dat artikel 14 van het voorliggende ontwerp in werking treedt op de datum van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Gelet op het feit dat deze Europese uitzonderingsmaatregel maar beperkt in de tijd geldt en de volgende deadline voor het indienen van aanvragen voor het verkrijgen van de supercap, 15 juli is, is dan ook de onmiddellijke inwerkingtreding op het moment van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad noodzakelijk.

Artikel 19 bepaalt dat artikel 34, 1° van het decreet van 30 oktober 2020 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, in werking treedt. De inwerkingtreding van artikel 22 wordt gedelegeerd naar de minister omdat dit samenhangt met de inwerkingtreding van artikel 24 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het Energiebesluit van 19 november 2010 en van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. Aangezien deze twee artikelen als één coherent pakket moeten gezien worden, moet de inwerkingtreding van artikel 34, 1° van het decreet van 30 oktober 2020 ook gedelegeerd worden naar de minister.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een budgettaire impact hebben voor de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een bijkomende impact hebben op de lopende processen en activiteiten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring van het ontwerpbesluit door de Vlaamse Regering moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

Voor de timing van de bekendmaking van dit besluit moet echter rekening worden gehouden met de bekendmaking van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een retroactieve investeringspremie voor PV-eigenaars waarvoor de virtuele terugdraaiende teller wegvalt', dat immers eenzelfde artikel – namelijk artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit - wijzigt. Beide besluiten voegen immers aan artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit paragrafen toe en passen daarbij interne verwijzingen aan. Om die redenen moet het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een retroactieve investeringspremie voor PV-eigenaars waarvoor de virtuele terugdraaiende teller wegvalt' – dat op 19 juli 2021 in werking moet treden – eerst worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en dit besluit pas daarna, zodat de inwerkingtreding van de opeenvolgende wijzigingen aan artikel 6.4.1/12 op gecoördineerde wijze kunnen plaatsvinden.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de steun voor energetische renovatieprojecten van noodkoopwoningen en de energielening;

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de steun voor energetische renovatieprojecten van noodkoopwoningen en de energielening;
2. Het advies nr. 69.438/3 van de Raad van State d.d. 24 juni 2021.